

NYÁRLŐRINC
KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA
2011-2014. évekre

Összeállította:

Pap Sándor polgármester irányításával

Zayzon Jenőné jegyző.

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91. §-ban megfogalmazott kötelezés alapján került sor.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön.

A Képviselő-testület tudomásul veszi azt, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései,
- az Önkormányzat működtetésében résztvevő intézmények vezetőinek javaslatai, elvárásai, elképzelései,
- az Önkormányzat lakossága, önszerveződő közössége által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására, másrésztől
- a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve
- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

Nyárlőrinc Község Önkormányzata gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1. A település helyzetének feltérképezése

1.1 Gazdasági környezet

Nyárlőrinc község igazgatási területe 6.636 ha. A község Bács-Kiskun Megye Kecskeméti térségéhez tartozik.

A térség gazdaságának leghangsúlyosabb ágazata a mezőgazdaság és ahhoz kapcsolódó feldolgozó ipar.

A községben működő vállalkozások száma: 110 db 1000 főre jutó vállalkozás száma 56. Az 1000 lakosra jutó vállalkozások a megyében: 167 db, az országban: 157 db.

A vállalkozások száma tehát az átlag alatti. A kis és középvállalkozások gyarapodásának előmozdítása az elsődleges területfejlesztési feladatok között van.

A gazdaság jellegzetességei és lehetséges fejlesztése

Múltbéli és jelenlegi helyzet: Kecskemét és térsége viszonylag kevés veszteséggel vészelte át a gazdasági-társadalmi átalakulást. A mezőgazdasági termelés – felvásárlás – feldolgozás – értékesítés láncolata eléggé kiépült, több vállalkozásnak jelentős exportkapcsolata is van.

A térségben – döntően Kecskeméten – jelentős számban és termeléssel képviseltetik magukat más iparágak is. Több nagy létszámú vállalkozás működik.

Az építőipar minden ága megtalálható a tervezéstől a magas- és mélyépítésen át a szakipari tevékenységekig. A kiskereskedelmi üzleteken kívül vannak nagykereskedelemre és külkereskedelemre szakosított vállalkozások is.

A térség jelentős szerepet tölt be a tranzitforgalomban, a 44. számú főút, a tervezett M44 és M8 gyorsforgalmi utak építése – révén a nemzetközi forgalomba is bekapcsolódik. Ezt a vállalkozások is igyekeznek hasznosítani, többen fuvarozásból, szállítmányozásból szerzik bevételeiket. A közúti és a vasúti kapcsolatok kedvező helyzetet teremtenek a térségnek, a könnyű elérhetőség vonzó hatást gyakorol újabb vállalkozások megtelepedésének is.

A turizmus helyzete és lehetőségei

Adottságok: A turizmus jelentősége a lehetőségekhez képest szerény, a helyi lakosság megélhetésében ma még alig, vagy nincs szerepe. A turisztikai lehetőségek, adottságok összehangolásával, szervezésével, fejlesztésével egy sajátos, egyedi arculat kialakításával azonban a turizmus a térség egyik számottevő gazdasági ágazatává fejleszthető.

A kistérség fejlesztésének alaptényezői és lehetséges kitöltési irányai

- kedvező és fejlődő közlekedési-forgalmi helyzet, közút- és vasút-korszerűsítési igények
- környezeti érzékenység, értékek: a különleges tanyás településrendszer, s annak építészeti és tájértékei.

A gazdaság eltartó képessége, viszonylag magas színvonalú agrárium

irány: a tanyás gazdálkodás hagyományainak megújítása, a tanyai társadalom gazdasági, társadalmi, szociális és kulturális helyzetének számottevő javítása
kulturális tradíciók, oktatás és közművelődés

irány: az identitás, a helyi kötődések erősítése, a képzettségi szint javítása, szerveesebb kapcsolódás a térségen belül, s közösen az európai vidékfejlesztési térségekhez

A kistérség területfejlesztési koncepciója regionális és megyei kapcsolódásai

A nemzetközi jelentőségű főközlekedési út- és vasútvonal regionális jelentőségű hatásainak kihasználása.

A térség természeti értékeinek szigorú védelme, a tájgazdálkodás szorgalmazása, részleges erdősítések, a vízhiány nagytérség szintű feloldása. A térség – bizonyos programok tekintetében sajátos – összehangolt fejlesztése.

A kistérségi stratégia fejlesztés céljai

A településközi – térségi szemléletű tervezési-fejlesztési irányultságú együttműködés fokozása, különös tekintettel a térség kedvező alapadottságaira, s viszonylag kiegyensúlyozott helyzetére.

A sokoldalú adottságokkal rendelkező mezőgazdaság minőségi fejlesztése, a bedolgozó jellegű kis- és középüzemi méretű vállalkozói gazdaság diverzifikálása (piacra való felkészítése).

A térség egészére kiható idegenforgalmi, oktatási, kulturális, egészségügyi szervezetfejlesztések, speciális képzési és átképzési programok beindítására.

Fejlesztési prioritások

A megyei koncepció fejlesztési prioritásainak alkalmazása a területre

Első prioritás:

A természet- és környezetvédelem terén sokszereplős együttműködés a természetvédők, a víz- és hulladékgazdálkodók, a mezőgazdasági termelők, a vállalkozások és az önkormányzatok között tájvédelmi alapú fejlesztési programok kidolgozására.

Második prioritás:

Munkahelyteremtő gazdaságfejlesztő programok beindítása, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra, a fejlesztendő élelmiszergazdaságra és a közlekedési pozíciókból következő szolgáltatásokra.

Harmadik prioritás:

A távlatban tovább javuló tranzitszerep köré még erőteljesebb kihasználása

Kommunikációs és informatikai fejlesztések

Közös települési és kistérségi marketing megteremtése

Negyedik prioritás

Professzionális kistérségi fejlesztő-tervező-menedzser iroda létrehozása

Ötödik prioritás

A szakoktatási, átképzési, tanácsadási lehetőségek továbbfejlesztése

A sokszínű helyi társadalom identitásának fejlesztése, összekapcsolva az idegenforgalommal.

1.2 Népeség

Nyárlőrinc község összességében veszített a népességből az 1960-tól 2000-ig terjedő 40 évben. A népesség csökkenésének mértéke az országos értéknél kisebb, de folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

Demográfiai adatok 1960-2010

Tárgyév	Népesség
1960	2802
1970	2576
1990	2390
2001	2392
2005	2419
2006	2409

2007	2436
2008	2416
2009	2380
2010	2342

A tendenciából következően a község távlati népességszáma 2014-re 2282 főre csökken.

1.3 Település területe, térbeli szerkezete

Az igazgatási terület a táji, természeti adottságokat követő szerkezet és területhasználat határozza meg. A területhasználati elemek: szőlő, gyümölcsös, szántó, erdő és gyepterületek mozaikosan jelennek meg, de tájkarakterek kirajzolódnak. Az északi rész jellemzően erdőszódott, szőlőkkel, gyümölcsösökkel, szántókkal vegyes tanyás térség. A déli részen nagyobb arányban találhatóak szántók és természetes gyepek. A szőlő gyümölcsös területek a szántó és erdő területek javára folyamatosan csökkennek.

Az igazgatási terület meghatározó eleme a kelet-nyugat irányú 44. sz. főút és a vele közel párhuzamos Kecskemét-Kunszentmárton vasútvonal, valamint az észak-nyugat irányú Alpár-Nyárlőrinc csatorna.

A belterület és a tanyás terület arányos fejlesztése biztosítandó a településrendezéssel és az építési szabályozással.

Belterület fejlesztése a meglévő településszerkezet továbbfejlesztésével történhet. A fejlesztések minimális mértékben a meglévő belterületen belül, valamint annak kiterjesztésével biztosíthatóak.

2. Fejlesztési lehetőségek

2.1 Lakásfejlesztés

A település meghatározó, legjellemzőbb felhasználása a lakóterület. Lakásállomány alakulása az alábbi

Év	Lakás belterület (db)	Lakás külterület (db)
2010	780	152

A belterületi településkarakter meghatározói a lakóterületi beépítésnek. Ezért a lakóterületi építési szabályozás a beépítési sajátosságok, a hagyományos településszerkezet megtartásának eszköze lehet.

A lakóterület-fejlesztést új belterületi lakóterület kijelölésével kell biztosítani a belterület keleti és nyugati fejlesztésében.

2.2. Intézményfejlesztés

Az intézményellátás minőségi és mennyiségi színvonala minden település számára meghatározó jelentőséggel bír. Az intézményellátással kapcsolatos fontos körülmény, hogy egyes intézményfajták esetében az önkormányzatot ellátási felelősség terheli, más (vállalkozói típusú) intézmények esetében pedig csak szervező, irányító közvetett szerepet játszik az ellátás biztosításában.

Az első csoportba tartozó oktatási-, nevelési, szociális és egészségügyi intézmények esetében indokolt az ellátás norma szerinti méretezés.

A település 2400 fős népességszámából következően az alábbi intézményi kapacitásokat kell biztosítani:

- 1) Óvoda: 100 fh, tervezési norma szerint 1000 főre 40 férőhely szükséges, tehát elégséges.
- 2) Iskola: 12 tanterem, tervezési forma szerint 1000 főre 4 tanterem biztosítandó, tehát elégséges.
- 3) Orvosi rendelő: 1 munkahely háziorvos (vegyes), 1 munkahely fogorvos, 1 munkahely gyerekorvos (rész).

Vállalkozói típusú intézmények esetében a kereslet- kínálat és területi alkalmasság a meghatározó tényező az ellátás alakulásában. Ide soroltak a kereskedelmi, vendéglátó és szolgáltató létesítmények.

2.3. Gazdasági területek fejlesztése

Nyárlőrinc gazdasági szerepvállalása a mezőgazdasághoz, a mezőgazdasági feldolgozáshoz köthető.

Gazdasági célú épületek belterületen (akár lakóépületekkel vegyesen is) elhelyezhetőek, de a lakásokra és intézményekre előírt környezetterhelési határértéket be kell tartani.

Külterületen majorságok kialakításának lehetőségét biztosítani kell.

A külterjes mezőgazdasági épületek számára nem feltétlenül szükséges gazdasági területet kijelölni, amennyiben azok a telek kis beépítettsége (max 3%) mellett, illetve nagy birtokközpontként megvalósíthatóak.

2.4. Zöldterület-fejlesztés

Belterületi zöldterület-fejlesztés elemei az alábbiak lehetnek:

- utcafásítások
- közparkok
- beépítést és egyéb védelmet szolgáló zöldterületek, kiemelt jelentőséggel az utak menti fasorok.

A lakások, intézmények és üzemek telkeire a reálisan érvényesíthető legnagyobb növényzeti fedettséget kell előírni.

A jellegzetes tájkarakter megőrzése, a természetes élőhelyek megtartása és fenntartása a természeti területek beépíttelenségével biztosítható.

2.5. Infrastruktúrafejlesztés

A közvetlen településközi úthálózat nyomvonalai megvannak. A belterület közműves ellátásokat (ivóvíz, földgáz) a meglévő vezetékes hálózatokról kell biztosítani.

A szennyvízhálózat kiépítése önálló szennyvíztisztítóval második fordulós pályázati szakaszban van.

A szennyvízhálózat kiépítése, valamint az önálló szennyvíztisztító mű megvalósítása nyertes pályázat esetén a főfejlesztési cél ebben a ciklustervben. A szigorú környezeti feltételek miatt települési szeméttelp megszüntetésre került.

Rekultivációját követően ott a későbbi években legfejlettebb hulladékudvar helyezhető el.

2.6. Építésügyi kérdések

Nyárlőrinc **összevont rendezési** tervét 2004-ben hagyták jóvá, ennek időközbeni változásokat tartalmazó felülvizsgálatára, kiegészítésére van szükség, amely jelenleg van folyamatban.

A település földrajzi elhelyezkedése

Nyárlőrinc község Kecskemét város szomszéd települése. A településen a Kecskemét megyei jogú város vonzása érvényesül. E vonzásközpont jelentősége hosszú idő óta tapasztalható és szerepe változatlan.

Nyárlőrinc község Kecskeméttől 18 km-re, keletre, a Kiskunsági löszös háton fekszik. Északról a 44-es számú Kecskemét – békéscsabai országúttal párhuzamosan futó vasútvonal a határa, amely Kecskemétet köti össze Kunszentmártonnal.

3. Az önkormányzat gazdasági helyzetének és tendenciájának megismerése**3.1. A vagyoni helyzet elemzése**

Az önkormányzat vagyona a 2010. évi zárómérleg alapján 516.775 ezer forint.

A vagyon az elmúlt időszakban:

✓ növekedést,
mutat.

Az elmúlt időszakban tapasztalt:

- ✓ vagyonnövekedés oka, hogy az önkormányzat sikeres vagyongazdálkodási politikája segítségével:
- ✓ sikeres pályázatokon vett részt, és azok eredményeképpen nőtt a vagyon.

Az önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan db száma	Az összes vagyomból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	92	72 %
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	10	8 %
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	25	20 %

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: közterületek és utak stb.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: Sportcsarnok, Iskola, óvoda, művelődési ház épülete, fogorvosi rendelő, sportöltöző, orvosi rendelő, polgármesteri hivatal épülete stb.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: Mázsaház, tűzoltószertár, szolgálati lakások, termőföldek, építési telkek.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása:

- ✓ kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya.

3.2. A pénzügyi helyzet

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt időszakban az alábbiak jellemezték: működési hitel felvételére:

két alkalommal került sor (2006-ban 20.000 e Ft, 2007-ben 19.700 e Ft)

fejlesztési hitel felvételére:

három alkalommal került sor (2006-ban 4.564 ezer Ft Kossuth, Nefelejcs, Tavasz, Ságvári utcák javítása, 2007-ben 3.537 ezer Ft Alkotmány, Május 1, Dózsa Gy., Iskola utcák javítására, 2008-ban 4.505 ezer Ft FORD gépkocsi beszerzésére)

a pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás:
biztosítva volt.

3.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az önkormányzat költségvetési rendeletében a költségvetési főösszeg az elmúlt 5 évben 300.000 e Ft forint körül mozgott.

Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Magnevezés	A kiadások aránya és összege				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Személyi jellegű kiadások	44 %	42 %	26 %	23 %	23 %
Munkaadókat terhelő járulékok	14 %	13 %	8 %	7 %	6 %
Dologi jellegű kiadások	15 %	17 %	15 %	15 %	15 %
Ellátottak pénzbeli juttatásai	8 %	8 %	8 %	8 %	8 %
Speciális célú támogatások	9 %	15 %	23 %	34 %	30 %
Felhalmozási kiadások	10 %	5 %	15 %	13 %	18 %
Kiadások összesen:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Kiadások e Ft-ban	372.799	311.713	279.141	287.731	286.334

A költségvetési kiadások közül:

- nőttek a támogatások és a felhalmozási kiadások,
- csökkentek a személyi jellegű munkaadókat terhelő járulékok,
- és közel változatlan maradt a dologi kiadások aránya.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy:

- a személyi juttatásokat, a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát:
 - növeli:
 - a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező átsorolások stb.),
 - az emelkedő járulékok,
 - csökkenti:
 - az átgondoltabb személyi juttatás-gazdálkodás miatti megtakarítás,
 - a létszámleépítés miatti megtakarítás. (A 2010. évi létszámkeret 27 fő. 2011-től várható létszámcsökkentés: 1 fő.)
- a dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát:
 - növeli az infláció,
 - csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Magnevezés	A bevételek aránya és összege				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Intézményi működési bevételek	4 %	6 %	7 %	4 %	4 %
Önkormányzatok sajátos	30 %	55 %	57 %	60 %	60 %

működési bevételei					
Önkormányzatok költségvetési támogatása	29 %	23 %	20 %	20 %	16 %
Kiegészítések és visszatérülések	6 %	%	4%	2 %	3 %
Felhalmozási és tőkebevételek	%	5 %	3 %	7 %	7 %
Támogatásértékű bevételek	9 %	6 %	7 %	7 %	7 %
Támogatási kölcsönök visszatérülése, igénybevétele, értékpapírok kibocsátásának bevétele	6 %	%	%	%	1 %
Hitelek	7 %	5 %	2 %	0 %	2 %
Bevételek összesen:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Bevételek eFt-ban	390.266	320.862	282.571	295.026	302.037

A költségvetési bevételek közül:

- az önkormányzatok sajátos működési bevételek között egyes bevételek, így az iparüzési adó bevételek csökkentek, egyéb helyi adó bevételek kismértékben növekedtek,
- csökkentek az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímen kapott összegek, különösen: a normatív támogatás
- a csatorna beruházás kivitelezés tervezése miatt a felhalmozási bevételek aránya nőtt..

A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.

4. Az előző 2007. – 2010. évekre vonatkozó gazdasági program végrehajtásának értékelésre

Az elmúlt ciklus-program fő csapása a szennyvízcsatorna rendszer megvalósítására irányult. Valójában kétfordulós pályázatról lévén szó, a pályázati szakasz a jelen tervezési ciklus kezdetére is áthúzódott.

A pályázat első fordulóját a nyárlőrinci önkormányzat megnyerte. A tervek elkészültek és engedélyezésre kerültek. A múlt év decemberben benyújtásra került a szennyvízprogram második fordulós pályázata. Erről egyenlőre azt lehet tudni, hogy a pályázatot befogadták.

A 44-es főút melletti kerékpárút a program-készítés időszakában tervezési szakaszban volt. Ennek célkozata másodsorban megvalósítandó feladatok között szerepelt. Önerő hiányában erre az érdekelt települések egyenlőre nem pályáztak.

A könyvtárban internet elérés un. információs pontkialakítása harmadrendű feladatként lett tervezve. A kialakítás pályázati úton megtörtént.

Közmunka szervezésével az önkormányzat hozzájárult a munkanélküliek munkához és munkabérhez juttatásához.

A községi honlap fejlesztése egy újabb generációs gyors reagálású honlap kialakításával megtörtént.

Folyamatba tette az önkormányzat a településrendezési terv módosítását.

A belterületen 9 db építési telek kialakítása megtörtént.

Csapadékvíz elvezető rendszer (árkok) kialakítása a legszükségesebb részeken megtörtént.

A köztemetőben a ravatalozó felújítása megtörtént. Új bejárati kapu elkészítése megtörtént.

Főútvonali buszvárók közvilágításba való bekapcsolása ügyében a tervek elkészültek. A megvalósítás erre a ciklusra áttevődött.

A nem hasznosított külterületi ingatlanok mobilizálása a lehetséges mértékben megtörtént.

Az adómértékek növelése a lakosság teherbíró képességének figyelembe vételével történt meg.

A lakossági kommunális szemétygyűjtési rendszer megváltoztatását (adóbevétel terhére való megoldás helyett, a szemét-termelőkre való átterhelését), azaz szemétdíj alapúvá tételét az elmúlt ciklusban nem sikerült megoldani. Ezt a feladatot az új ciklus programban kell megoldani.

Ivóvízhálózat bővítése a Rétalja utcában megtörtént.

Az injektoros közutak felülvizsgálata a szükségesség szempontjából nem történt meg. Az új ciklustervben a felesleges kutakat meg kell szüntetni.

A egyes belterületi szilárd burkolatú utak felújítása hitel pályázat és saját erő igénybe vételével megtörtént. Ugyancsak rendszeresen javítottuk a külterületi földutakat.

Az óvoda előtti parkrészt díszburkolattal láttuk el.

Az iskola nyílászáróit teljes egészében pályázat keretében (az óvoda nyílászáróit részben) kicseréltük. Ezen kívül megtörtént az iskola akadálymentesítése az étkező kivételével.

Új gépjárművel kicseréltük tanyagondnoki szolgálat régi gépjárművét.

A művelődési házfelújítására pályázaton nyertünk 52 millió forintot. Megvalósítására saját forrás hiányában nem került sor.

Nem tervezett feladatként elvégeztettük a tornacsarnok felújítását.

Nem tervezett feladatként tárgyalásokat kezdtünk az önkormányzat intézményeinek fűtés átalakítására.

5. Folyamatban lévő beruházások (fejlesztések)

Szennyvízcsatorna-hálózat és mestersége eleveniszapos biológiai szennyvíztisztító telep kiépítése Nyárlőrincen

A tervezett szennyvízelvező hálózat és telep műszaki adatai:

Gravitációs gyűjtővezeték (DN 200)	12534 m
Gravitációs gyűjtőcsatorna (DN 150m)	7817 m
Betontisztító akna	213 db
Bekötések száma	836 db

Átemelő 200m ³ /h	1 db
Szennyvíztisztító-telep	220m ³ /d

Kétfordulós KEOP-1.2.0 kódjelű pályázata első fordulóban 32.000.000,- Ft-ot nyert az előkészítési munkákra.

A beruházás elkezdéséhez szükséges tervekkel és engedélyekkel rendelkezik az önkormányzat. Elkészültek a geodéziai felmérések, és engedélyezési tervek, a terület lőszermentesítése és régészeti feltárás tervei. 2010. december 28-án a második fordulóra a pályázat beadásra került.

A beruházás tervezett költsége:

A beruházás nettó összege	: 867.582.000,- Ft
ÁFA	: 216.895.000,- Ft
A beruházás bruttó összege	: 1.084.477.500,- Ft.

A beruházásnál az ÁFA nem támogatható.

A támogatott összeg	: 867.582.000,- Ft
Támogatás mértéke	: 736.629.000,- Ft
Önerő	: 130.952.981,- Ft

Az önerőt a létrehozott Víziközmű Társulás biztosítja lakossági LTP szerződések és egyösszegű befizetések formájába. A hányzó forrást az önkormányzat biztosítja hitel formájában.

A hitel mértékét a lakosok fizetési készsége és lehetősége határozza meg. A tervezett hitel nagysága maximum 20.000.000,- Ft.

Az önkormányzat a következő országos programokban érintett:

- Dél-alföldi Ivóvízjavító Program.

A program célja, hogy az erről szóló kormányrendeletben felsorolt településeken az ivóvízben lévő szennyező anyagok arányát a határérték alá szorítsa.

209 település részvételével jött létre a Dél-alföldi Ivóvízjavító Konzorcium. A konzorcium vezetése és képviselője a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács, mint gesztor feladata. A gesztor feladatait a DARFÜ Kft keretében látja el. A DARFÜ megalakította a Kohéziós Alap Program Előkészítő Szervezetet, melynek feladata a programmal kapcsolatos operatív feladatok ellátása.

A program kivitelezése Nyárlőrinc vonatkozásában az ivóvíz csapadékosságát okozó vastalanítását jelenti.

Az ivóvízminőség-javító program keretében Nyárlőrinc önálló víztisztító-művel rendelkezne és egy víztorony épülne.

A beruházás költsége (169.100 e Ft) pályázati pénzből valósulna meg, melynek önerejét a BÁCSVÍZ adná. (A vízkezelő mű amortizációs költsége és a vízkezelés költsége a vízdíj emelésében jelenne meg.)

Az önkormányzatot érintik az alábbi régiós programok:

- Duna-Tisza közti Nagytérség Hulladék Gazdálkodási Rendszer

A 49 települést érintő projekt 2010. december 31-én befejeződött. Nyárlőrinc vonatkozásában 2009-ben megtörtént a volt szeméttelép rekultivációja. A továbbiakban a rekultivált terület körüli talajvízszelők kutak vízminőségét rendszeresen kell

ellenőriztetni. A nyárlőrinci önkormányzat az évek folyamán a rendszerbe összesen 8.275.182,- Ft önrészt investált.

A Duna-Tisza Közi Nagytérség Regionális Településeinek Tulajdon Közössége által EU-s támogatással létrehozott települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszer létesítményei, gépek és eszközök üzemeltetésére kiírt közbeszerzési eljárást az Alföld Konzorcium nyerte meg, amelynek egyik tagja és képviselője a *Hírös Hulladékgazdálkodási Kft (Kecskemét)*.

A Tulajdon Közösség gesztori feladatait ellátó Ceglédi önkormányzat a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft-vel szerződést kötött a létesítmények, gépek eszközök üzemeltetésére.

A Hírös Hulladékgazdálkodási Kft a szerződés értelmében, mint közszolgáltató szelektív hulladékgyűjtést végez a Tulajdon Közösség településein.

(Szelektív hulladékgyűjtés célja az értékes másodnyersanyagok (műanyag, papír, üveg, fém) kinyerése és hasznosítása, ezáltal a Föld véges nyersanyag készletének kímélése, a lerakóba kerülő hulladék mennyiségének csökkentése.)

A szelektív hulladékgyűjtés beillesztése a kevert szilárd hulladék gyűjtési rendszerbe további átszervezési feladatokat jelent az önkormányzat részére.

7. A gazdasági program támogatottsága

A gazdasági program előkészítése során így gondoskodni kell az anyagok lakosság, és vállalkozók általi megismerhetőségéről.

III.

A gazdasági program

1. Fejlesztési elképzelések

A fejlesztési elképzeléseket itt csak általánosan kell megadni, mivel a fejlesztendő területek a közszolgáltatásokhoz általában kapcsolódnak. Ha mégis olyan fejlesztési elképzelés van, mely a gazdasági program más részeihez nem kapcsolódik, akkor azt itt kell konkrétan is megnevezni.

A fejlesztési elképzeléseket:

- az ipar,
- az idegenforgalom, valamint
- az infrastruktúra

témakörökre célszerű szétbontani.

Nyárlőrinc község önkormányzat képviselő-testülete a 2011-2014. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg. (A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az adott témakörhöz kapcsolódóan tartalmazzák.)

Ipar

A célokat meg lehet adni célrangsor szerint, vagy pedig adott cél mögött jelezni a cél célfokozat szerinti besorolását.

- A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása azért fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

- A 44-es út főút mellett jelentős nagyságú ipari terület van kialakítva a rendezési terv szerint. Bővítése Lakitelek irányában megoldható. Jellegzetessége, hogy teljes terület magántulajdonban van. Az ipari terület tulajdonosaival fel kell venni a kapcsolatot a cél közös meghatározása és előmozdítása érdekében.
- A Maspex Olympos Kft és a Borászati kft által használt ipari terület kamionokkal való megközelítése a közút jelentős terhelését okozza. A kamionok ideiglenes parkolási, várakozási lehetőségének megteremtésére a jövőben keresni kell a közút szélesítésének a lehetőségét.
- A szennyvízcsatorna kiépülése elősegítheti az iparágak vonzását.
- A helyi vállalkozások támogatása érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. Vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.
- Az önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania a saját arculatát.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és népességmegtartó képessége is jelentős lehet.

- Idegenforgalmi cél lehet a falusi turizmus-arculat kialakítása a tanyai életmód életközeli bemutatásával.
- a BORÁSZATI Kft-re alapozva alföldi borok bemutatójának házáat lehetne kialakítani a használaton kívüli irodaház épületében turistacsoportok részére.
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).
- Tájékoztató táblákat kell elhelyezni a turisták részére (látványosságok, szolgáltatásnyújtók stb.)

Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az önkormányzat képviselő-testülete ezért fontosnak tartja az alábbi infrastrukturális fejlesztéseket:

- a közúthálózat, a járda,
- a közúti szikkasztó árkok, a szennyvízcsatorna-rendszer,

- a közvilágítás.

2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Az önkormányzat képviselő-testülete a 2011-2014. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében.

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliség aránya, az országos átlag alatt 9,7 %.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatási terv előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat:

- minden évben megalapozott közfoglalkoztatási tervet készít, ennek keretében megvizsgálja a közfoglalkoztatások lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását és tapasztalatát,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Az önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudjon.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések:

- Folyamatosan karban kell tartani a település honlapját.
- A honlapon biztosítani kell a helyet:
 - a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - a Vállalkozói térképnek,
 - a turisztikai kiadványnak,

- a település intézményeinek,
 - a helyi civil szervezeteknek,
 - a településen megrendezett programoknak.
- A településfejlesztésbe be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket.
- Érdekegyeztető és tájékoztató fórumokat kell szervezni az egyes fejlesztésekhez kapcsolódva,
 - Törekedni kell az érintettekkel való párbeszédre, a nyilvánosság ne szorítkozzon csak a megismerhetőségre, az önkormányzat befogadó legyen az érintettektől érkezett észrevételekre, felvetésekre.

A településfejlesztés átgondoltsága

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, az önkormányzati működés egyes területére vonatkozó működési és fejlesztési programok, koncepciók, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan (legalább 10 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
- melyek hosszú távon a település élhetőbbé válását szolgálják,
- melyek hozzájárulnak munkahely teremtési feltételek kedvező alakulásához,
- melyek kedvezően befolyásolják a településnek a környező településekhez viszonyított súlyát, jelentőségét,
- amelyek széles körben számíthatnak a lakosság, valamint az egyéb érintettek közvetlen és közvetett erkölcsi és anyagi támogatottságára,
- beruházások esetében azokat, melyek gazdaságosságát, üzemeltethetőségét, kihasználtságát előzetes eljárásban igazolták.

A településrendezési terv

Az önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A képviselő-testület feladata, hogy:

- a ciklus ideje alatt áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására,
- biztosítsa a rendezési terv és a településfejlesztési célok harmonizációját,
- lépéseket tegyen a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

Felkészülés a pályázatokra

Mivel a képviselő-testület mandátumának időszaka alatt jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni (lehet külsős is),

- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- figyelni kell az előre elkészített tervek hatályosságát, szükség esetén kéni kell a tervek felhasználhatósági idejének módosítását,

Településfejlesztési célok

Az önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

A részletes célokat a gazdasági program más részei tartalmazzák,

Általános településfejlesztési célok:

- középületek állapotának megfelelő színvonalon tartása,
- középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- szennyvízcsatorna kiépítése,
- buszöböl létesítés.

Konkrét településfejlesztési célok, melyeket a gazdasági program más részei nem tartalmaznak:

- építési telkek kialakítása a következő területeken: Árpád utca mögött.

4. Az adópolitika célkitűzései

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse.

A helyi adóztatás során az önkormányzat képviselő-testülete:

- minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adó-fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő - adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet-módosításokról,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amely:
 - a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent.

5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Az épített- és természeti környezet védelme

A képviselő-testület az épített- és természeti környezet védelme érdekében:

- szükség szerint módosítja a helyi védelemről szóló rendeletét,
- vizsgálja a védett értékek hasznosítási lehetőségét.

Az épített környezet védelme érdekében kitűzött célok:

- az önkormányzati ingatlanok felújítása, különösen a következők:
 - Művelődési Ház felújítása a megváltozott igényekhez való alakítása
 - Polgármesteri Hivatal nyílászáróinak felújítása, parkolójának igényesebb kialakítása

A természeti környezet védelme érdekében kitűzött célok:

- helyi környezetvédelmi akciók indítása, illetve csatlakozás más szerv által hirdetett környezetvédelmi programokhoz,
- a helyi környezeti értékek megismertetése, népszerűsítése, a természeti értékekben
- természeti értékekre felhívó jelzések, táblák készítése.

A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az önkormányzat lakásgazdálkodási tevékenysége során:

- javítja a különböző közszolgáltatások fenntartásához szükséges szolgálati lakás, bérlakás, azaz:
 - Körzeti rendőri lakás karbantartása, kifestése
- a nem lakás célú helyiségek tekintetében cél az állagmegóvás, a következők szerint:
 - A volt tűzoltószertárnak új funkció keresése és használatba vétele

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás a BÁCSVÍZ szolgáltatón keresztül történik.

A közkutak üzemeltetését felül kell vizsgálni és csak a szükségeseket kell fenntartani.

A csapadékvíz szikkasztó árokrendszert a szükséges helyeken fel kell újítani.

Csatornázás

A hálózat kiépítése a teljes belterületen és helyi tisztítómű létesítése főleg pályázati forrásból. Az 5. pontban erről részletes leírás történt.

A köztemető-fenntartás

Az önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető-fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető-fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok ellátására van szükség:

- át kell tekinteni az önkormányzat köztemető rendeletét,
- köztemető üzemeltetését a T.J.K. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft (Tizsakécske) végzi.

A köztemetőben az „eltávozottak” méltó búcsúztatásához illő ravatalozó a közelmúltban elkészült.

- További feladat lehet a két oldalsó kerítésének, valamint hátsó kerítésének takaró sövénynek való ellátása.

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek és egyben a településfejlesztési célok is:

- Szükséges a belterületi utak folyamatos karbantartása, felújítása.
- A burkolatlan belterületi utak szilárd burkolattal való ellátását kellő anyagi erő, esetleg pályázati pénzek bevonásával a lakosság részére felkínált pályázattal (jelentős lakossági erő bevonásával) lehet fokozatosan megvalósítani.

A közútkezeléssel összefüggésben fontos, hogy az önkormányzat:

- lépést tegyen annak érdekében, hogy az utak állaga ne romoljon,
- figyelemmel kíséresse azokat a tényezőket, melyek az utak állapotában kárt okoznak.

A képviselő-testület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.

A közterületekkel kapcsolatban az alábbi fejlesztési célok határozhatóak meg:

- A Dózsa György utcai autóbuszmegállóhoz burkolt autóbuszöbölt kell kialakítani.
- Látványelemekkel (pl. virágos növény tartó kővályú) kell gazdagítani a közterületeket a következők szerint

Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:

- önkormányzati hivatal környéke,
- önkormányzati intézmények:
- játszótér,
- sportpálya,
- temető,

A közterület-fenntartási feladatokat a polgármesteri hivatal fizikai alkalmazottai a közfoglalkoztatottakkal látja el.

Parkolási lehetőség biztosítása

A parkolási lehetőségek biztosítása érdekében feladat:

- a meglévő parkolók megfelelő állapotának biztosítása.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az önkormányzat:

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról, a szolgáltatást az önkormányzat a Kecskeméti Városgazdálkodási Kft szolgáltatóval végezteti. A Kft-vel kötött tízéves szerződés 2012. év végén lejár. Az újabb szerződést körültekintő módon kell megkötni.

A kommunális hulladék gyűjtése és elszállításának módszere (az erre szükséges forrás adókiutással való előteremtése) nem hat ösztönzőleg a takarékos és a szelektív hulladékgazdálkodás elősegítésére.

A szükséges pénzügyi forrást a „hulladék-termelés” mennyiségének arányában maguktól a „hulladék-termelőktől” kell szemétdíj formájában beszédni. Ez önmagában érdekeltséget teremt az olcsóbb szelektív hulladékgyűjtés bevezetésére.

(A szelektív hulladékgyűjtés most van szervezés alatt 49 településen.)

- fellép a szabálytalan szemétegetést végzőkkel szemben,
- bevezeti és terjeszti a szelektív hulladékgyűjtést, gondoskodik arról, hogy a településen a már meghatározott helyekre kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények,
- évente egy alkalommal megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente egy alkalommal szemétdíjgyűjtési akciót szervez a közfoglalkoztatottakkal a 44-es főút mentén a község határán belül, a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával a belterületen,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban kihelyezésre, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hó eltakarításról.

A közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról gondoskodik.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- támogatja a polgárőrség működtetését (szorgalmazza a polgárőrszervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket),
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, a közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,
- anyagilag támogatja a rendőrőrs működtetését, biztosítja számukra
- biztosítja a térfelügyelő kamera rendszer működtetésének anyagi forrását.

Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, energiatakarékosság

Az önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- pályázati lehetőségeket keres az energiaellátás korszerűsítésére.

Az energiafelhasználással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- a közvilágítás kiépítése a következő területeken: 44-es főút autóbusszmegálló környékén,
- az intézmény energiafelhasználásának korszerűsítése,

Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

Az önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott feladatokat a gazdasági program korábbi része tartalmazza.

Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, az oktatásról

Az önkormányzat a közoktatás biztosítása és színvonalának javítása érdekében a következő feladatokat látja el:

- *Továbbra is a Lakiteleki Tisza-menti Közoktatási Társulás keretében gondoskodik:*
 - *az óvodai ellátás és*
 - *az általános iskolai ellátás biztosításáról.*

- Az önkormányzat segíti az intézmények pályázati tevékenységét, figyelemmel kíséri a benyújtott pályázatokat és azok megvalósulását.

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- *Fenntartja:*
 - *a háziorvosi ellátást (Dózsa Gy. utcai rendelőben egy praxissal),*
 - *a védőnői ellátást,*
 - *a fogászati ellátást jelenleg vásárolt szolgáltatással oldja meg az önkormányzat lakiteleki fogorvosi rendelőben. Az önkormányzatnak van egy üres fogorvosi rendelője. Az önkormányzat szándéka szerint megfelelő pályázati forrás esetén a rendelőt a legszükségesebb felszerelési tárggyal ellátja és meghirdeti a vállalkozó fogorvosi helyet.*
- *A közterületeken és az önkormányzati területeken saját erőből gondoskodik a parlagfűmentesítésről.*

A háziorvosi rendelő, védőnői szolgálat akadálymentesítése és felújítása a korábbi években megtörtént.

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- *A képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.*
- *A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:*
 - *gyermekjóléti szolgálat, családsegítés (Tiszakécskei önkormányzati társulás útján),*
 - *házi segítségnyújtás (Tiszakécskei önkormányzati társulás útján),*
 - *jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Tiszakécskei önkormányzati társulás útján),*
 - *szociális étkeztetés*

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodás

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- *az önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:*

- családsegítő szolgálat (a szolgáltatást közvetetten a Tiszakécskei önkormányzati társulás útján)
- az önkormányzat támogatja a Nyárlőrinc az Idősekért és Rászorultakért nevű civil szervezet működését.

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység és a sport támogatása

A Művelődési Ház - közösségi színtér - felújítására az önkormányzat pályázatot nyújtott be 2009. évben. A pályázat kedvező elbírálást kapott, a Művelődési Ház felújításához 52 millió forint odaítélésére került sor 2010. évben. A felújítást két év alatt kell megvalósítani.

A művelődési ház működésével kapcsolatban az esetleges felújításig is biztosítani kell a működtetéshez szükséges költségvetési forrásokat, gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működéshez szükséges feltételek.

A képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását is. Ennek érdekében:

- gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról,
- támogatja a település sportegyesületeit
- segíti és szorgalmazza a sportegyesületek pályázati tevékenységét.

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a következő közszolgáltatásokat biztosítja, illetve az alábbi intézkedéseket teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- Támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőréssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat (lásd korábban), így biztosítja a mozgáshoz való helyet.
- Ellenőrzi, hogy:
 - a középületekben, közművelődési intézményekben dohányozni csak az arra kijelölt helyen lehessen.
 - kulturális rendezvények sorába épüljenek be a dohányzás, alkohol, drog fogyasztás ártalmaira irányuló programok.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos fejlesztési célok:

- fásítás és parkosítás a következő területeken: folyamatosan az utcákban.

6. Településüzemeltetési politika célkitűzései

A település településüzemeltetési politikájának célkitűzései a következők:

- Az önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve:
 - a gazdaságosság,
 - a hatékonyság és

- az eredményesség követelményeit.

- A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az önkormányzati hivatal végezze, ezzel biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható, szükség esetén átszervezhető legyen.

Az üzemeltetési feladatok gyakorlati végrehajtását, ellátását:

- településüzemeltetési csoport (közmunkások, parkgondozók)
- részben külső szolgáltatók látják el.

- A településüzemeltetés során biztosítani kell a megalapozott költségvetéssel, és a likviditás folyamatos figyelemmel kísérésével azt, hogy az üzemeltetéshez szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre álljon. A pénzügyi problémák bekövetkezésének lehetőségét előre kell jelezni, hogy a szükséges átcsoportosítás végrehajtható legyen.

- Más feladatmegoldást kell keresni a következő közszolgáltatások biztosításánál:

- Kommunális hulladékgyűjtése

7. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

7.1. Kiadások

A következőkben azok a mérhető költségvetési kiadással járó fejlesztések, célok kerülnek meghatározásra, melyek a normál költségvetési kiadásokon túl terhelik a költségvetést, és melyek bizonyos feltételekkel megvalósítható célkitűzés fokozatba kerültek besorolásra.

A mérhető költségvetési kiadással járó fejlesztések, célok				
Megnevezés			Kiadás eFt	
Téma	Altéma	Konkrét megnevezés	Egyszeri	Folyamatos (működt.)
Fejlesztési elképzelések	Kommunális ellátás	Szennyvíz csatorna hálózat kiépítése és szennyvíztisztító mű építése	1.840.000 e	
	Intézmény felújítás	Művelődési Ház funkció bővítése	70.000 e	
	Energia ellátás	Egyes intézmények fűtés váltása		
	Egészségügyi ellátás	Fogorvosi rendelő felszerelése	10.000 e	
		Összesen:		

7.2. Kiadás-megtakarítás

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósítása jelentős kiadás-megtakarítással is járhatnak.

A következőkben azok a kiadás-megtakarítások kerülnek meghatározásra, melyek az 7.1. pontban leírt kiadások fedezetéül szolgálhatnak.

A gazdasági program megvalósítása során keletkező költségvetési kiadás megtakarítások				
Megnevezés			Kiadás megtakarítás eFt	
Téma	Altéma	Konkrét megnevezés	Egyszeri	Folyamatos (működt.)
	Energiaellátás	Egyes intézmények fűtésváltása	Megvalósítása	a

